

A. Materiál:

Bod rokovania	Program SUPPORT na primárnu prevenciu šikanovania v MŠ a v 1.stupni ZŠ
Dátum rokovania MsZ	11.5.2016
Predložené poslancom MsZ	4.5.2016
Predkladateľ	Ing. Jozef Pažitka – vedúci oddelenia školstva a športu
Spravodajca	Ing. Jozef Pažitka – vedúci oddelenia školstva a športu
Na základe	Žiadosť SCŠPP Nosko Health Prevention, s. r. o.
Prizvaný	Mgr. PhDr. Oľga Okáľová, PhD. – riaditeľka SCŠPP
Stanovisko komisií	Komisia školstva a mládeže – 20.04.2016 – neodporúča schváliť spoluúčasť mesta na realizáciu programu SUPPORT; odporúča poskytovateľa služby vybrať na základe verejného obstarávania podľa presne definovaných požiadaviek
Zoznam príloh	Príloha č. 1: Žiadosť SCŠPP Nosko Health Prevention, s. r. o. Príloha č. 2: Rozpočet programu na šk. rok 2016/17

B. Návrh na uznesenie:

Mestské zastupiteľstvo Ružomberok:

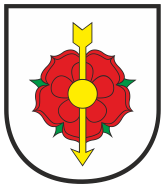
I. berie na vedomie predloženú správu,

II. **schvaľuje/neschvaľuje** spoluúčasť mesta vo výške 8.000 € na realizáciu programu SUPPORT v šk. roku 2016/17,

III. **žiada** primátora mesta, aby zabezpečil zmenu rozpočtu v uvedenej výške na krytie programu.

C. Dôvodová správa

Šikanovaním označujeme úmysel ublížiť druhému fyzicky, alebo psychicky. Je to napríklad bitie, strkanie, vyhrážanie sa fyzickým útokom, krádeže peňazí a vecí, schovávanie a ničenie vecí, ale aj ohováranie, nadávky, či vylúčenie zo spoločnosti ostatných, teda spolčenie sa viacerých detí proti jednému.

Útočníkom môže byť jedno, alebo skupina detí. Incidenty sú opakované. Jednorázová akcia sa za šikanovanie nepovažuje.

Prevaha útočníka nad obeťou. Táto prevaha môže byť skutočná, alebo zdanlivá v oblasti fyzickej sily, alebo agresivity, v osobnej sile jednotlivca alebo v početnej prevahe skupiny.

O šikanovaní hovoríme aj vtedy, ak jedno dieťa, alebo skupina detí hovorí inému dieťaťu niečo škaredé a nepríjemné, bije ho, kope, vyhráža sa mu, zamyká ho v miestnosti a podobne. Tieto incidenty sa môžu často opakovať a pre šikanované dieťa je ťažké ubrániť sa mu. Za šikanovanie môžu byť označené aj opakované posmešky, alebo hanlivé poznámky o jeho rodine. Za šikanovanie však neoznačujeme občasnú bitku, alebo hádku približne rovnako fyzicky aj psychicky vybavených súperov.

Prieskumy však preukázali, že deti vymedzujú šikanovanie širšie než ako to chápu dospelí.

Preto je potrebné sa zamýšľať aj nad tým, či možno považovať za šikanovanie iróniu a sarkazmus. A či je napríklad „robenie si žartíkov z niekoho“ doťahovanie (škádlenie), alebo šikanovanie.

PREČO SA TREBA ŠIKANOVANÍM ZAOBERAŤ?

1. Deti majú svoje práva

Majú základné právo na bezpečnosť v škole, na život bez bolesti, ponižovania a strachu. Rodičia aj deti považujú šikanovanie za jeden z najväčších problémov a od učiteľov očakávajú účinnú pomoc a porozumenie. Je povinnosťou každej školy poskytnúť svojim žiakom pokojné a bezpečné prostredie.

2. Šikanovanie je veľmi rozšírené a treba ho okamžite zastaviť.

3. Následky môžu byť vážne

Utrpenie, ktorému sú vystavené šikanované deti sa môže prejavovať rôznym spôsobom

- nepozornosťou na vyučovaní,
- chorobami
- záškoláctvom
- pokusmi o samovraždu

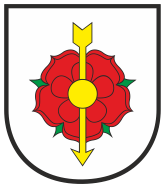
4. Následky môžu byť dlhodobé

Následky šikanovania sa často prejavujú ešte veľmi dlho po skončení školskej dochádzky či už u obetí, alebo u útočníkov. Napríklad deti, ktoré sa počas školskej dochádzky naučia, že šikanovanie a násilie sa oplatí, využívajú túto stratégiu chovania aj v dospelosti. Dlhodobý výskum z Nórska ukazuje, že u tých, ktorí sa vo vyšších ročníkoch základnej školy prejavovali ako útočníci, bolo vo veku 24 rokov štvornásobne pravdepodobnejšie, že už boli trikrát aj viackrát súdne stíhaní ako tých z rovnakej vekovej skupiny, ktorí v škole nešikanovali. (Olweus 1989.)

5. Šikanovanie je právne postihnuteľné

Na základe dohovoru o právach dieťaťa môžu rodičia pri neriešení problému šikanovania dieťaťa v škole podať sťažnosť na súd.

6. Nevšímavosť napomáha útočníkom

Šikanovaniu sa „darí“ v atmosfére utajovania. Obete, často nútené k mlčaniu, sa postupne dostávajú do bludného kruhu šikanovania a strachu. Jedinou možnosťou, ako efektívne čeliť šikanovaniu, je otvorene si priznať jeho existenciu ako závažného problému a stať sa školou, ktorá sa nebojí hovoriť. Občas sa ozývajú hlasy, že tým sa všetko zhorší, ale výskumy jednoznačne hovoria pre otvorenosť v jednaní.

7. Snaha o riešenie problémov sa skutočne vypláca

Jasne to dokazujú výsledky najrozsiahlejšej kampane proti šikanovaniu, ktorá prebehla v Nórsku. Olweus (1989) zistil, po uskutočnení kampane sa v priebehu nasledujúcich dvoch rokov znížilo šikanovanie o 50%. Taktiež ubudlo krádeží, vandalizmu a záškoláctva. Naopak vzrástla miera spokojnosti žiakov s pobytom v škole.

Treba priznať, že šikanovanie je aj na našich školách. Prostredníctvom Nížkoprahového centra sa realizuje iba sekundárna a terciálna prevencia na jeho zníženie. Nakoľko je táto veľmi zdĺhavá, odborne a časovo náročná na intervenciu, je potrebné preniesť ťažisko práce do primárnej prevencie na materských školách a na prvom stupni základných škôl. Týmto sa zabezpečí eliminácia výskytu šikanovania vo vyšších ročníkoch ZŠ, aj na stredných školách.

Program SUPPORT pomôže predchádzať uvádzaným skutočnostiam a finančná investícia do prevencie sa mestu vráti v podobe spokojných a šťastných detí, ktoré budú radi chodiť do školy.

Komisia školstva a mládeže na rokovaní 20.4.2016 skonštatovala, že je potrebné zabezpečiť prevenciu šikanovania na 1. stupni základnej školy. Realizátora služby treba vybrať verejným obstarávaním, kde mesto presne zadefinuje predmet služby, nadväzujúci na dôkladnú analýzu súčasného stavu a merateľné parametre, ktoré musia preukázať opodstatnenosť vynaložených finančných prostriedkov. Aktivitu SCŠPP komisia školstva a mládeže oceňuje, ale poukazuje na to, že centrum takýto program ešte nikde nerealizovalo. Preto odporúča vybrať realizátora zo širšej ponuky záujemcov.

D. Dopad na rozpočet

- Zvýšenie rozpočtu mesta na strane výdavkov v roku 2016 o sumu 3.200 € a v roku 2017 o sumu 4.800 €.

Súkromné centrum špeciálno – pedagogického poradenstva
Nosko Health Prevention, s.r.o.
Námestie A. Hlinku č. 56/1, 034 01 Ružomberok
IČO : 48484270

MESTSKÝ ÚRAD V RUŽOMBERKU	
06-04-2016	Dátum PJ
Podacie číslo: 6540/1016	Číslo spisu: 6277/2016
Prílohy/listy:	Vybavuje: PJ

Mesto Ružomberok
Mestský úrad
Kancelária 1.viceprimátora
Námestie A. Hlinku č. 1
034 01 Ružomberok

v Ružomberku, 1.4.2016

Vec: Žiadosť o spolufinancovanie realizácie programu proti šikanovaniu v školách v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Ružomberok

Dňa 9.3.2016 sa uskutočnilo stretnutie s 1.viceprimátorom mesta Ružomberok Ing. Michalom Slašťanom a vedúcim Oddelenia školstva a športu, kde bola ponúknutá možnosť spolupráce v oblasti Prevencie šikanovania na základných školách v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Ružomberok. Výstupom stretnutia bolo súhlasné stanovisko pre realizáciu programu SUPPORT, pokiaľ riaditelia základných škôl prejavia záujem. V prípade realizácie projektu vyjadril 1.viceprimátor mesta Ružomberok ochotu mesta spolupodieľať sa na financovaní aktivít vo výške 8000 € pre školský rok 2016/2017.

Dňa 15.3.2016 sa uskutočnilo stretnutie riaditeľov základných škôl, kde Súkromné centrum špeciálno – pedagogického poradenstva Nosko Health Prevention ponúklo riaditeľom možnosť realizácie programu. Riaditelia škôl prejavili záujem a následne si kooperatívne dojednali termíny osobných stretnutí s riaditeľkou a zamestnancami SCSPP Nosko Health Prevention.

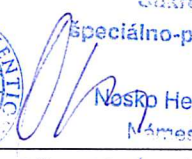
Následne sa uskutočnili stretnutia so všetkými riaditeľmi /ZŠ Biely Potok, ZŠ Bystrická, ZŠ Černová, ZŠ Klačno, ZŠ Sládkovičova, ZŠ Zarevúca), na ktorých sa dojednali podmienky kontaktu a realizácie projektu.

Riaditelia všetkých základných škôl prejavili záujem o realizáciu projektu a uvítali aktivitu mesta Ružomberok pre riešenie prevencie šikanovania.

Týmto Vás teda žiadame o pridelenie finančných prostriedkov pre realizáciu aktivít projektu ako spolufinancovanie celkových nákladov.

V prípade vyžiadania ďalších podkladov Vám veľmi radi poskytneme doplňujúce informácie.

S pozdravom

Súkromné Centrum
špeciálno-pedagogického
poradenstva
Nosko Health Prevention
Námestie A.Hlinku 56
Mgr. PhDr. Oľga Okálová, PhD.
Ružomberok
Riaditeľ SCSPP

Príloha – Dôvodová správa SUPPORT

Dôvodová správa SUPPORT

Support je inovatívny program pre materské, základné a stredné školy, ktorý bol ako kurikulum, vyvinutý s použitím špičkového výskumu na šikanovanie a jeho mechanizmy vo Fínsku. Legislatíva, podporujúca aplikáciu programu:

- Pedagogicko-organizačné pokyny 2015/2016, kap. 1.6.12, časť Bezpečnosť a prevencia, bod 5.
- Metodické usmernenie č. 7/2006-R z 28. marca 2006 k prevencii a riešeniu šikanovania žiakov v školách a školských zariadeniach
- Praktická príručka k ochrane práv pedagogického zamestnanca a odborného zamestnanca

Prevencia, intervencia a monitoring Supportu sú založené na dôkazoch, aby sa zabránilo šikanovaniu. Jednotlivé prípady sa riešia efektívne. Program je zložený z 3 častí:

1. Nástroje Supportu tvoria úvodnú časť programu. Sú pri šikane použité skupinovo i individuálne. Ide o štandardizované testy, dotazníky a aktivity. Výstupom tejto časti je profil triedy/školy. Ten obsahuje penzum informácií o intelektovom, sociálnom a emocionálnom nastavení žiakov triedy, vrátane ich výkonu, dominancie učebných štýlov a senzorických stratégií. Merame silné stránky žiakov, na ktorých stavíme jedinečnosť triedy.
2. Samotné aktivity vytvárania pozitívnej klímy. Tento krok zabezpečuje diagnostiku a elimináciu šikany. Pracujeme so všetkými zložkami šikany: agresor-obet'-pozorovatelia-pedagogický zbor.
3. Pridaným aspektom Supportu je neustále sledovanie situácie v škole a prebiehajúce zmeny klímy v priebehu času; to je možné aj vďaka on-line nástrojom obsiahnutým v Supporte. Tieto nástroje vypracovávajú ročnú spätnú väzbu pre každú školu o ich realizácii programu.

Hlavné zložky Supportu zahŕňajú univerzálne postupy. Univerzálne akcie, napríklad (študentské aktivity a ich online verzie), sú určené všetkým študentom a zameriavajú sa hlavne na prevenciu šikany. Uvedené opatrenia majú byť použité v prípade, že sa objavila šikana. Sú určené špeciálne pre deti a mladistvých, ktorí boli zapojení do šikany ako páchatel' alebo obeť, ako aj na niekoľkých spolužiakov, ktorí sú vyzvaní, aby podporovali obeť; cieľom je skončiť so šikanovaním. Program je založený na desaťročiach výskumov o šikanovaní a jeho mechanizmoch. Program bol vyvinutý v spolupráci s aktivitami univerzity v Turku vo Fínsku, s financovaním Fínskeho ministerstva školstva a kultúry.

*Existujú početné programy na trhu, ale bohužiaľ, len málo z nich bolo testovaných v prísnych vedeckých štúdiách. To znamená, že neexistuje žiadny dôkaz o tom, či sú alebo nie sú programy skutočne účinné pri znižovaní šikanovania v školách. **Support je merateľný!***

- Cieľová skupina: vedenie školy, učitelia a žiaci ZŠ
- Analýza stavu triedy/stanovenie profilu triedy – testovanie
- Stretnutie s riaditeľom a učiteľom danej triedy – prezentovanie profilu triedy
- Intervencia – kabátik ušitý na mieru pod názvom B4 (Four/for, Before)
- Podpora a kontrola

SUPPORT marketing:

- Vyhlásenie „ratingu“ škôl a tried v okrese RBK
- Kampaň a systém hodnotenia škôl – nálepka, ktorá označuje bezpečnú triedu/školu bez šikany

Rozpočet

Počet zapojených tried podľa záujmu riaditeľov škôl	13
Počet stretnutí s vedením školy, dotknutými pedagógmi, výchovným poradcom, koordinátorom prevencie	12
Počet stretnutí so žiakmi v rámci diagnostiky, činností spojených s prevenciou šikany, intervencie a iné	78
Predpokladaný počet žiakov (1 trieda 23 žiakov) celkom	300

Por. číslo	Rozpočet SUPPORT		Celkové náklady	Zdroj
	Výdavky	Popis činností		
1.	špeciálny pedagóg	príprava programu, koordinácia jednotlivých činností špeciálnych pedagógov, vykonávanie diagnostiky, terapie, intervencie, vyhodnocovanie testov, nastavenie individuálnej klímy pre každú školu, triedu, komunikácia so školami v rámci programu SUPPORT(predpokladný počet hodín odzrkadľuje náročnosť aktivity - 550 hodín x 3 zamestnanci x 6,66 € hrubá mzda)	14857,13	mesto Ružomberok : 5530 €, SCŠPP NHP : 12828,81 €
2.	psychológ			
3.	sociálny pedagóg			
4.	koordinátor projektu	príprava printových podkladov, koordinácia stretnutí so školami, objednávka potrebného materiálu a služieb (predpokladný počet hodín odzrkadľuje náročnosť aktivity - 500 hodín x 1 zamestnanec x 5,18 € hrubá mzda)	3501,68	
5.	cestovné náhrady	cestovné náhrady spojené s výjazdami do škôl (výjazdy tam a späť na počet stretnutí troch zamestnancov v cene cestovného lístka hromadnej dopravy)	540	v plnej výške SCŠPP NHP 540 €
6.	materiál a služby	nutné materiálne zabezpečenie chodu projektu, materiály pre žiakov, rodičov a pedagógov školy, predpokladané náklady na 1 triedu na 10 mesiacov, riaditeľov, zástupcov, koordinátorov prevencie 6 základných škôl, administratíva	2470	v plnej výške mesto Ružomberok 2470 €
7.	Spolu		21368,81	mesto Ružomberok 8000 €
				SCŠPP NHP 13 368,81 €